

TOWARZYSTWO
UPIĘKSZANIA
MIASTA
WROCŁAWIA

Wrocław, 27.06.2017

Jakub Nowotarski
Stowarzyszenie Akcja Miasto
jakub.nowotarski@akcjamiasto.org

Urząd Miejski Wrocławia
Biuro Rozwoju Wrocławia
ul. Świdnicka 53
50-030 Wrocław

Przedstawiamy nasze uwagi do Założeń polityki społeczno-gospodarczej Wrocławia na 2018 rok (dalej: Założeń).

Uwagi ogólne

We wstępie tematy zielonego Wrocławia i mobilności potraktowane są jako wiodące, jako nowa wizja i nowy rozdział w historii miasta. Zdecydowanie brakuje jednak konkretów – trudno doszukać się odważnych propozycji i przełomowych rozwiązań.

Jeśli porównamy Założenia z dokumentem zeszłorocznym, to tematy te są potraktowane dużo obszerniej, lecz ciężko nie odnieść wrażenia, że większość zagadnień i tak jest i była realizowana, tylko nie opisana z tym dokumencie tak szczegółowo.

Cyt.: „Wizja miasta: zielonego, rozwijającego się w sposób trwały i zrównoważony, zapewniającego właściwą jakość życia jak największej liczbie mieszkańców.” Czy założone działania pozwolą osiągnąć ten cel? Naszym zdaniem są zbyt zachowawcze, by doprowadzić do tak rewolucyjnej przemiany.

Rozczarowuje również wstęp dotyczący mobilności, w którym czytamy: „transport, który bynajmniej nie zakłada eliminowania z miasta samochodów”. To zdanie jest sprzeczne z ideą zrównoważonej mobilności i Wrocławską Polityką Mobilności, która wprost to zakłada! Ponadto, dają zdecydowanie zbyt duży priorytet inwestycjom w nowe drogi (zadania 31-34). Jest to dla nas rzecz kompletnie niezrozumiała, zarówno w kontekście WPM, jak również projektu nowego Studium, które przywołuje problem czarnej dziury rozwoju sieci drogowej. Konsekwencje są oczywiste: więcej aut na drogach miasta, większe problemy mieszkańców i większe koszty zewnętrzne transportu.

TOWARZYSTWO
UPIĘKSZANIA
MIASTA
WROCŁAWIA

1. Wnosimy o dodanie do wszystkich zadań:

- a) kwoty finansowania (planowanej, przewidywanej lub nawet szacunkowej) oraz źródła finansowania,
- b) jednostki realizującej projekt, wraz z osobą i kontaktem do tej osoby,
- c) dokładniejszych opisów, które wyjaśnią zakres przedmiotowy danego zadania,
- d) linków do szczegółowych opisów projektów (a także do wizualizacji, analiz, koncepcji, strategii, itd. - o ile istnieją).

Wniosek dotyczy również wszystkich Założeń, które powstaną w kolejnych latach.

Mamy wrażenie, że założenia są napisane zbyt lakonicznie i skrótowo. Trudno ocenić projekty, gdy nie są znane ich szczegóły. Oczekujemy od poważnego dokumentu, że będzie poważnie traktował obywatela i czytelnika. Tę samą uwagę złożyliśmy w ubiegłym roku, jednak z nieznanymi nam przyczynami Założenia wciąż przedstawione są w tej samej, nieprzystępnej wersji.

2. Wnosimy o uszeregowanie zadań w każdym z czterech obszarów według kosztów. Wniosek dotyczy również wszystkich Założeń, które powstaną w kolejnych latach.

Tak ważny dokument powinien jasno przedstawiać realne, a nie deklarowane priorytety miasta. Uszeregowanie zadań według planowanych kwot ułatwi zrozumienie obecnej polityki władz Wrocławia.

Uwagi szczególne – środowisko

3. Wnioskujemy o zmianę treści zadania o wymianie pieców („rozwój” zamiast „kontynuacja”) i zwiększenie kwoty na to zadanie.

Nie tylko kontynuacja, ale pilnie konieczny jest rozwój programu Kawka i kilkukrotne zwiększenie finansowania oraz liczby wymienianych pieców. To jedno z najważniejszych narzędzi walki ze smogiem, ale ilość aktualnie wymienianych pieców nie przekłada się na odczuwalną zmianę w jakości powietrza w mieście. Założenia muszą brać pod uwagę uchwałę antysmogową dla Wrocławia, która najprawdopodobniej zostanie przyjęta przez Sejmik Województwa jesienią. Wtedy nie będzie już czasu na niezdecydowane i mało odważne działania. Walka ze smogiem będzie musiała stać się jednym z finansowych priorytetów Wrocławia.

4. Wnioskujemy o uzupełnienie zadania 2 o nasadzenia wzdłuż ulic (dodatkowe, ponad te zaplanowane w ramach zadania 12).

Zieleń wysoka, zwłaszcza drzewa, zbiera zanieczyszczenia i pyły z dróg, filtruje powietrze – nie można ich pomijać w tym obszarze. Należy odważnie wprowadzać drzewa wzdłuż ulic w mieście, traktować je jako element zielonej infrastruktury. Zapewnić środki w budżecie nie tylko na

TOWARZYSTWO
UPIĘKSZANIA
MIASTA
WROCŁAWIA

sadzenie i utrzymanie drzew, ale także na przygotowanie do sadzenia drzew wzdłuż ulic m.in. poprzez przekładanie infrastruktury podziemnej podczas remontów ciągów pieszych czy jezdni.

5. Wnioskujemy o uzupełnienie zadania 8 o konkretne i mierzalne zapisy dot. odsetka obszarów zielonych, który zostanie poddany inwentaryzacji.

Należy określić plan tego działania – jaki % obszarów zielonych będzie zinwentaryzowany w 2018 r? Wyniki inwentaryzacji używane w praktyce pracy urzędniczej, a nie jako dokument do szuflady (forma interaktywna, warstwa gis).

6. Wnioskujemy o uzupełnienie zadania 9 o zapis o obowiązkowej inwentaryzacji przed wprowadzaniem zmian w terenach zielonych.

Przykład: oczka wodne w parku na Bieńkowicach „wyczyszczone” i całkowicie pozbawione flory i fauny. Jaki jest cel takiego działania? Często zaniedbane tereny cechują się dużym bogactwem biologicznym. Działania w ramach tego zadania należy również uzupełnić o ograniczenie koszenia trawy i grabienia/dmuchiania liści tam, gdzie nie jest to konieczne. To proste działania, które dają oszczędności finansowe i oszczędzają przyrodę. W zamian sugerujemy ustawienie tablic edukacyjnych z informacją, dlaczego ważne jest pozostawianie zwierzętom naturalnych żerowisk i siedlisk.

7. Wnioskujemy o dodanie do zadania 11 (propozycja dotyczy również obszaru związanego z mobilnością):

- wprowadzania strefy ruchu uspokojonego na Nadodrze wg projektu, który ma WIM,
- opracowania projektów strefy ruchu uspokojonego na Przedmieściu Oławskim, Przedmieściu Świdnickim i Hubach.

Uspokojenie ruchu to doskonałe narzędzie do walki z hałasem. Wprowadzenie poszczególnych infrastrukturalnych elementów uspokojenia ruch powinno zależeć od pomiarów hałasu.

8. Wnioskujemy o uzupełnienie zadania 12 nasadzeniami wzdłuż ulic w obszarach gęstej zabudowy (Nadodrze, Przedmieście Świdnickie, Przedmieście Oławskie).

Wśród form zielonej infrastruktury koniecznie należy uwzględnić drzewa, a zwłaszcza szpalery drzew, które w mieście, w terenach gęsto zabudowanych pełnią bardzo istotne funkcje, m.in. filtrują i ochładzają powietrze, zapobiegają tworzeniu się miejskich wysp ciepła – należy odważnie wprowadzać zieleń wysoką w tereny o gęstej zabudowie w tym w historycznym centrum miasta. Utrzymanie drzew jest w ostatecznym rozrachunku dużo bardziej ekonomiczne niż np. zielonych ścian zewnętrznych. Zieleń na wymienionych osiedlach jest w pełnej zgodzie z ideą ich rewitalizacji.

TOWARZYSTWO
UPIĘKSZANIA
MIASTA
WROCŁAWIA

9. Wnioskujemy o rozszerzenie zadania 13 o zaangażowanie społeczności lokalnych.

Zaangażowanie społeczności lokalnych w rozwój mikrozieleni wzmocni więzy społeczne i zbuduje w mieszkańcach poczucie odpowiedzialności za otoczenie. Po zmianie zadanie dotyczyć będzie również obszaru partycypacji.

10. Wnioskujemy o uzupełnienie zadania 21 o usuwanie gatunków inwazyjnych.

11. Wnioskujemy o rozszerzenie zadania 22 o całych grup i szpalerów drzew, które warto w szczególny sposób chronić.

Uwagi szczególne – mobilność

12. Wnioskujemy o zmianę zadania 26 z przeprowadzania analiz na opracowanie koncepcji i projektów tras.

Wrocławski Plan Tramwajowy już istnieje. Analizy zostały przeprowadzone, dlatego czas na konkretne i realne działania – będą nimi opracowane koncepcje i projekty tras tramwajowych. Dzięki temu kolejna władza będzie mogła zacząć kadencję od wbicia łopaty, zamiast czekać beczynnie przez przynajmniej rok.

Projekty niezbędne są np. w przypadku pojawienia się finansowania unijnego (przejście projektu z listy rezerwowej na podstawową). Powinniśmy budować linie tramwajowe także ze źródeł samego budżetu miasta - tak jak z budżetu miasta budowane są drogi. Dotyczy to zwłaszcza tzw. małych tras tramwajowych, uzupełniających obecną sieć - np. na Gądów Mały, Bartoszowice, Kamińskiego, Bezpieczną czy od Gaju w kierunku Uniwersytetu Medycznego. Niezbędne do ich wybudowania są jednak projekty. Powinny one być opracowane jak najszybciej, by w każdej chwili móc po nie sięgnąć.

13. Wnioskujemy o uzupełnienie zadania 27 o zapis stawiający wymaganie min. 80% niskiej podłogi.

Zakup wygodnych, niskopodłogowych tramwajów to jeden z kluczowych elementów strategii zachęcania wrocławian do korzystania z MPK, a dzięki temu zmniejszania korków w mieście. Musimy zapewnić mieszkańcom europejski standard przemieszczania się, również na liniach na Nowy Dwór, a także na Maślice, Jagodno czy Psie Pole, które powinny powstać w najbliższych latach. Zakup tramwajów, z których korzystają setki tysięcy wrocławian, jest jedną z rzeczy, na których nie można oszczędzać, zwłaszcza jeśli przestarzałe modele są niewiele tańsze od pojazdów wysokiej klasy.

TOWARZYSTWO
UPIĘKSZANIA
MIASTA
WROCŁAWIA

14. Wnioskujemy o zmianę zadania 29 z przeprowadzania analiz na opracowanie projektu nowej zajezdni tramwajowej.

Analizę przeprowadził już prof. Kruszyna na zlecenie MPK. Wrocław niezwłocznie potrzebuje nowej zajezdni np. po to, żeby było gdzie przechowywać nowe tramwaje (realizacja zadania 27). Nie mamy już czasu na analizy.

15. Wnioskujemy o zapisanie w zadaniu 36 elementów uspokojenia ruchu.

Ciągu drogi wojewódzkiej nr 342 to droga wlotowa do centrum miasta. Ponieważ Wrocławska Polityka Mobilności mówi, że nie należy poprawiać przepustowości na takich ciągach, wnioskujemy o uspokojenie ruchu. Dzięki temu to mieszkańcy, a nie przyjezdni w samochodach, będą traktowani priorytetowo. Jeśli realizacja zadania odbędzie się z poszerzeniem jezdni, zdecydowanie zmaleje bezpieczeństwo okolicznych mieszkańców.

16. Wnioskujemy o uzupełnienie zadania 38 o stworzenie nowych przejść dla pieszych: Legnicka/Młodych Techników oraz przy Moście Grunwaldzkim.

Szerszy zakres programu ruchu pieszego jest konieczny i zgodny ze strategicznymi dokumentami miasta. Przejście przez Legnicką ułatwi dostęp do transportu zbiorowego i usunie barierę architektoniczną. Przejście przy Moście uatrakcyjni ciąg spacerowy wzdłuż Odry, który dzięki inwestycjom w ostatnich latach (m.in. Bulwar Dunikowskiego i bulwar Politechniki) bardzo zyskał na wartości.

17. Wnioskujemy o uzupełnienie zadania 43 o ochronę podwórek międzyblokowych.

Planowane rozszerzenie strefy płatnego parkowania może spowodować, że podwórka staną się klepiskami wstydu, bo będą to jedyne „darmowe” parkingi w centrum. Na problem ten należy spojrzeć całościowo i odpowiednio wcześniej zaplanować rewitalizację podwórek tak, aby mogły służyć mieszkańcom. Zadanie dotyczy również obszarów zieleni i partycypacji, w szczególności zadania 58.

18. Wnioskujemy o uszczegółowienie zadania 46 i uzupełnienia je o przeprowadzenie badań fokusowych nt. postrzegania przez mieszkańców zrównoważonej mobilności.

Działania miękkie muszą mieć mocne fundamenty w dobrym zrozumieniu postaw mieszkańców. Wniosek jest zgodny z ustaleniami Rady Mobilności przy wiceprezydencie Adamskim (posiedzenie w maju).

19. Wnioskujemy o dodanie zadania „Stworzenie zielonych korytarzy pieszo-rowerowych”.

TOWARZYSTWO
UPIĘKSZANIA
MIASTA
WROCLAWIA

Tzw. greenwaye są zapisane w projekcie nowego Studium, wpisują się w kontekst ubiegania się o tytuł Zielonej Stolicy Europy i bez wątpienia podniosą jakość życia. Należy dlatego zapewnić finansowanie tej inwestycji już w przyszłym roku (z dodatkowych środków spoza budżetu rowerowego). Ponieważ chwalą się Państwo koncepcją trasy wzdłuż kolejowej obwodnicy towarowej, czujemy, że nie musimy przedstawiać więcej argumentów. Zadanie dotyczy obszaru zieleni.

20. Wnioskujemy o dodanie zadania „Stworzenie i realizacja programu bezpieczeństwa ruchu drogowego”.

Wrocławska Polityka Mobilności mówi o wizji zero wypadków drogowych w mieście. To bardzo ambitny cel, ale dotychczas nie jest realizowany. Brakuje zarówno finansowania, jak i odpowiedzialnych urzędników. Problem jest istotny, bo wrocławskie drogi są dużo bardziej niebezpieczne niż w miastach Europy Zachodniej (potrącenie pieszego zdarza się co 16 godzin!). Zadanie powinno uwzględnić opracowanie miejskiego programu poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego i rozpoczęcie jego realizacji już w pierwszej połowie 2018. Program powinien być współtworzony przez mieszkańców, bo to oni z własnego doświadczenia potrafią opowiedzieć o subiektywnym odczuwaniu bezpieczeństwa na drodze.

21. Wnosimy o dodanie zadania „Rozwój kolei miejskiej – nowe linie i budowa przystanków”.

Istnieje w tej sprawie wiele koncepcji, jednak do tej pory niewiele się dzieje. Gmina Wrocław powinna uruchomić kolej miejską, niezależnie od kolei regionalnej Urzędu Marszałkowskiego. Miejskie pociągi powinny uzupełniać ofertę i wzmacniać ją, by częstotliwość kursowania była odpowiednia dla pasażera miejskiego. Możliwy jest zakup pociągów dla MPK, które posiada licencję przewozową, albo zakup usługi przewozowej od przewoźników.

22. Wnioskujemy o dodanie zadania „Likwidacja sygnalizacji świetlnych”.

Liczymy, że Wrocław pójdzie za przykładem Krakowa i Poznania i rozpocznie ambitny program likwidacji sygnalizacji świetlnych. Dziś dzięki nim czas tracą wszyscy uczestnicy ruchu. Pozytywne doświadczenia innych miast pokazują jednak, że takie zmiany przynoszą wymierną korzyść i nie odbijają się negatywnie na bezpieczeństwie ruchu. Wnioskujemy o likwidację w 2018 roku sygnalizacji: Purkyniego/Kraińskiego, ciąg ulicy Zachodniej, Piłsudskiego/Gwarnej, Świdnickiej/Bożego Ciąta.

Uwagi szczególne – pozostałe

23. Wnosimy o dodanie zadania „Program 100 kamienic” w kwocie co najmniej 15 mln zł.

TOWARZYSTWO
UPIĘKSZANIA
MIASTA
WROCŁAWIA

Ten program był dawniej sztandarowym planem, niestety nie został zrealizowany. O potrzebie remontów kamienic wypowiedzieli się wrocławianie w ubiegłorocznym referendum. Kluczowym elementem programu powinno być oczywiście obok remontu elewacji czy dachu - wymiana pieców węglowych na podłączenie do sieci ciepłowniczej.

24. Wnioskujemy o dodanie zadania „Przeprowadzenie inwentaryzacji pieców w całym mieście”.

Bez tego nie jest możliwe przygotowanie realnego planu działania, bez tego nie wiemy na ile programy typu Kawka rozwiązują problem. Obecnie znamy jedynie szacunki magistratu, ale jego przedstawiciele mówią wprost, że są one niedokładne, bo zliczają tylko mienie komunalne. Wiemy, że powietrze jest zanieczyszczone, ale nie znamy dokładnej skali wyzwania. Inwentaryzacja jest potrzebna również do lepszego prognozowania zanieczyszczeń powietrza.

25. Wnioskujemy o dodanie zadania „Budowa basenów na Zakrzowie i Maślicach.

Ceny w Aquaparku nie są dostępne dla wszystkich. Poza tym wyjście na basen to nie powinna być wyprawa na drugi koniec miasta. Dlatego chcemy budowy basenów szkolno-osiedlowych, które byłby dla mieszkańców „na wyciągnięcie ręki”. Zadanie wpisuje się w ideę miasta małych odległości, co można uznać za część Smart City.

26. Wnioskujemy o dodanie zadania „Analiza potrzeb i możliwości mieszkaniowych oraz dostosowanie pustostanów do warunków użyteczności”.

Miasto ma we władaniu wiele mieszkań komunalnych, które są dziś pustostanami. To zmarnowany potencjał, a kolejka oczekujących jest duża. Brak wiedzy o zasobach gminy, to niegospodarność. Takie działania w 2018 roku byłby realnym wstępem do prac nad nową polityką mieszkaniową Wrocławia.

W imieniu Stowarzyszenia Akcja Miasto,
Towarzystwa Upiększania Miasta Wrocławia,
Stowarzyszenia miastoDrzew,
Jakub Nowotarski